

جمهوری اسلامی ایران
اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره آموزش و پرورش منطقه هفت تهران

ساعت امتحان: ۹:۳۰ صبح
وقت امتحان: ۸۰ دقیقه
تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۳/۷
تعداد برگ سؤال: ۲ برگ

ش سندلی (ش داوطلب): نام واحد آموزشی: دبیرستان هاتف نوبت امتحانی: خرداد ماه
نام خانوادگی: نام پدر: پایه: دهم رشته‌های: ریاضی-تجربی
سؤال امتحان درس: نگارش ۱ نام دبیر/دبیران: آقای جواهریان سال تحصیلی: ۹۵-۹۶

۱- نوع روایت (زاویه‌ی دید) را در موارد زیر مشخص کنید. (۰/۵)

الف) می‌شنیدم که پشت سرم مرا خائن می‌خواندند. اما برایم مهم نبود. من کار خودم را می‌کردم. چنانکه همیشه کرده بودم. من فقط یک سرباز بودم و وظیفه‌ام اجرای دستور بود.

ب) وقتی در زندان پشت سرش بسته شد، احساس خستگی کرد. انگار آن پنج سال زندان کاری سنگین بود که تازه از انجامش فارغ شده بود. کسی بیرون منتظرش نبود. ساکش را به دوش انداخت و پیاده راه افتاد.

۲- در هر یک از نوشته‌های زیر کدامیک از روش‌های «ناسازی معنایی، سنجش و مقایسه، جانشین‌سازی» به کار رفته است؟ (۰/۷۵)

الف) بادی آمد و خواست مرا از دیوار بکند. اما من محکم چسبیده بودم. سر جایم ماندم. هرکس می‌گذشت نگاهی به من می‌انداخت. چند نفر ایستادند و با دقت مرا خواندند. اما یک نفر انکار عصبانی شد. از جیش کلیدی درآورد و مرا پاره پاره کرد.

ب) خانه‌ی ما و آن‌ها تقریباً شبیه هم بود. جز آنکه دیوارهای خانه‌ی ما کرم‌رنگ بود و مال آن‌ها سفید. وسایل آن‌ها هم کمی نوتر از وسایل ما بود. اما سرجمع چندان تفاوت نداشت.

ج) تاریکی بدون روشنی معنی ندارد. اگر کسی نور را ندیده باشد اصلاً وجود تاریکی را احساس نمی‌کند. اصلاً متوجه تاریکی نمی‌شود. مثل ماهی‌ای که تا وقتی توی آب است، اصلاً متوجه آن نیست.

۳- درباره‌ی شخصیت، فضا و ماجرای داستانک زیر توضیح دهید. (۰/۷۵)

روزی یک مرد ثروتمند، پسر بچه کوچکش را به ده برد تا به او نشان دهد مردمی که در آنجا زندگی می‌کنند، چقدر فقیر هستند.

آن دو یک شبانه روز در خانه محقر یک روستایی مهمان بودند. در راه بازگشت و در پایان سفر، مرد از پسرش پرسید: نظرت در مورد مسافرتان چه بود؟ پسر پاسخ داد:

عالی بود پدر! پدر پرسید آیا به زندگی آنها توجه کردی؟ پسر پاسخ داد: بله پدر! و پدر پرسید: چه چیزی از این سفر یاد گرفتی؟ پسر کمی اندیشید و بعد به آرامی گفت: فهمیدم که ما در خانه یک سگ داریم و آنها چهار تا. ما در حیاطمان یک فواره داریم و آنها رودخانه‌ی ای دارند که نهایت ندارد.

ما در حیاطمان فانوس‌های تزئینی داریم و آنها ستارگان را دارند. ممنونم پدر. تو به من نشان دادی که ما چقدر فقیر هستیم.

پاسخ سؤالات در روی برگ سؤال نوشته شود، نیاز به پاسخ‌نامه سفید ندارد. پاسخ‌نامه سفید داده شود.

۴- یکی از دو شعر زیر را انتخاب کنید و دریافت خود را از آن در یک بند بنویسید. (۲)

موجیم و وصل ما، از خود بریدن است/ ساحل بهانه‌ای است، رفتن رسیدن است

گرفته‌تر ز خزان دلم خزانی نیست/ ستاره‌بارتر از چشمم آسمانی نیست

۵- یکی از دو مثل‌های زیر را انتخاب کنید و آن را گسترش دهید. (۲)

با سیلی صورتش را سرخ نگه می‌دارد.

با یک گل بهار نمی‌شود.

۶- حکایت زیر را به زبان ساده بازنویسی کنید. (۲)

ناخوش‌آوازی به بانگ بلند قرآن همی‌خواند. صاحب‌دلی بر او بگذشت. گفت تو را مشاهره (حقوق ماهانه) چند است؟ گفت هیچ! گفت پس این زحمت خود چندین چرا همی‌دهی؟ گفت از بهر خدا می‌خوانم. گفت از بهر خدا مخوان!

۷- متن زیر را از نظر املا، علائم نگارشی، کاربرد واژگان مناسب، پرهیز از جمله‌های طولانی بررسی کنید و دستکم سه اشتباه بیابید. (۲)

اسکار وایلد می‌گوید که «نویسندگی، ۱۰ درصدش نبوغ است، ۹۰ درصدش نظم و انضباط.» برای نوشتن باید نظم و انضباط داشته باشید که این کار آسانی نیست. این کار خیلی انفرادی است. شما بلاانقطاع تنها هستید. شما در یک شرکت نیستید. شما در این حس، احساس لذت نمی‌کنید. شما از طریق احساسات دیگری، از خود لذت می‌برید. شما به هفر اعماق خود مشغولید اما عمیقاً تنهاییید. این یکی از تنهاترین شغل‌های جهان است. در تئاتر شما با همراهان. کارگردانان و بازیگران هستید. در فیلم، در یک مجموعه، اما در نویسندگی شما تنهاییید. این کار خیلی استقامت و چیزهای دیگر می‌خواهد. شما واقعاً باید عاشق آن باشید که چنین تنهایی عظیمی را تاب بیاورید.

۸- با یکی از موضوعات زیر نوشته‌ای دستکم در ده سطر بنویسید. (۸)

نوشته‌ای با روش جانشین‌سازی درباره‌ی برف‌پاک‌کن

نوشته‌ای داستان‌گونه درباره‌ی روزی که به مدرسه نیامدید

۹- دو نمره از آزمون به رعایت املا و هنجارهای نوشتار در تمامی برگه اختصاص دارد.

جمهوری اسلامی ایران
اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره آموزش و پرورش منطقه هفت تهران

ساعت امتحان: صبح
وقت امتحان: دقیقه
تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۳/۷
تعداد برگ سؤال: برگ

ش صندلی (ش داوطلب): نام واحد آموزشی: دبیرستان هاتف نوبت امتحانی: خرداد ماه
نام خانوادگی: نام پدر: پایه: دهم رشته‌های: ریاضی-تجربی
پاسخ امتحان درس: نگارش ۱ نام دبیر/دبیران: آقای جواهریان سال تحصیلی: ۹۵-۹۶

۱- نوع روایت (زاویه‌ی دید) را در موارد زیر مشخص کنید. (۰/۵)

الف) اول شخص

ب) دوم شخص

۲- در هر یک از نوشته‌های زیر کدامیک از روش‌های «ناسازی معنایی، سنجش و مقایسه، جانشین‌سازی» به کار رفته است؟
(۰/۷۵)

الف) جانشین‌سازی

ب) سنجش و مقایسه

ج) ناسازی معنایی

۳- درباره‌ی شخصیت، فضا و ماجرای داستانک زیر توضیح دهید. (۰/۷۵)

شخصیت‌ها: مرد ثروتمند و پسرش

فضا: یک دهکده

ماجرا: مرد ثروتمند پسرش را به دهکده می‌برد تا فقر را نشان دهد و اما پسر با حرف‌هایش به او نشان می‌دهد که ثروتمندان حقیقی اهالی دهکده هستند.

۷- متن زیر را از نظر املا، علائم نگارشی، کاربرد واژگان مناسب، پرهیز از جمله‌های طولانی بررسی کنید و دستکم سه اشتباه بیابید. (۲)

سه اشتباه متن: هفر (حفر)، بلانقطاع (همیشه) و کابرد نقطه به جای ویرگول: همراهان، کارگردانان و بازیگران